

El Busqueret recomana

Joan Mayol

LA FALCONERIA A LES BALEARS, S XIII-XV

Els historiadors Jaume Bover i Ramon Rosselló han publicat enguany un llibre d'extraordinari interès per als ornitòlegs de les Balears: la falconeria a les Balears, S XIII-XV (Imprenta Roig S.L., Campos. 282 pgs). Excel·lents coneixedors de la bibliografia, els arxius i publicacions anteriors, han elaborat un text molt detallat d'anàlisi documental, coneixements ornitològics, tècniques i rituals de caça, comerç i terapèutica d'aquesta modalitat cinegètica a Mallorca a l'Edat Mitja. El treball no es limita a la reproducció de les abundoses notícies extretes de la documentació antiga (que hi figuren), sino que les analitza, sintetitza i interpreta, amb un resultat de lectura apassionant, on hi ha informacions d'interès a betzeb, tal per als historiadors, els lingüistes i els ornitòlegs.

Alguns exemples: documenta la cria de l'astor a Mallorca (tres registres, inclosa la detenció d'uns expoliadors d'un niu a Massanella, que acaben a disposició de la justícia), la llista dels "agres" de falcons, de propietat real o episcopal (molts dels quals són encara actius avui!!), un intent d'introducció de la garsa (Pica pica) a Mallorca al s.XIV, quan se n'amollen més de 100 parelles; presència de gatzells (gacel·les) al s. XV, peça de caça aleshores; esmenta diverses zones humides on es caçava amb falcó, alguna d'elles desapareguda; més de 60 noms d'aucells del s.XVIII; cria dels flamencs a Formentera, on se'n capturen centenars (malauradament no dona l'any); introduccions de faisans i francolins al s XIV, etc. Impressiona l'activitat del comerç d'aus de presa: els reis d'Aragó intenten comprar les relíquies de Santa Bàrbara enviant desenes de grifalcs (per cert, recull més de 15 noms en català antic per al Falco rusticolus!), sense èxit, tanmateix!. Imaginava algú que a s'Almudaina arribassin lleons, lleopards, ossos, llops i hienes, per a delit dels reis? Sabieu que els furtius de perdius eren condemnats a multes severes, i si no podien pagar-les perdien lo puny? Que s'importaven cans llebrers de Mali? Que un nom antic del Pernis és abellarola, i que s'usava per caçar? Entre 1792 i 1794 es paguen recompenses per haver-se mort més de 250 corbs, 45 voltors i més de 150.000 aus menors... Aquestes i moltes altres notícies curioses trobareu en el llibre, la compra del qual hem suggerit al bibliotecari del GOB. Un treball que no pot ser ignorat pels ornitòlegs de les Balears!